

Kázání při zahájení oslav 800. výročí narození Anežky Přemyslovny

Kostel sv. Františka u Karlova mostu, 2.3.2011

Dnešek je Anežčiným úmrtním dnem. Klariska Anežka Přemyslovna patří k těm, za které nesloužíme requiem. V její úmrtní den oblékáme bílá roucha, barvu nevinnosti, nevěst, sněhu, barvu výsostného ticha a zářivé radosti. Anežka ovšem 2. března skutečně zemřela a není od věci zamyslet se nad smrtí. Čeho jste se lekli? Smrt patří k životu, ne život ke smrti. Přemýšlet o ní znamená přemýšlet o životě, o jeho zranění a naplnění.

Anežka zemřela za plného vědomí vysílením a hladem. Smrt vstoupila tiše, váhala. Věděla, že tato Přemyslovna má zemřít vzpřímena, jako vstoje umírají stromy. Dlouho již pilovala hladem pevný kmen jejího života. Teď však nevěděla, kam přiložit své nástroje. Kam vetknout čepel srpů, když Anežka neznala polovičatost. Její *ano* neznamenal nějaké *možná, uvidíme*, její *ne* neznamenal *občas ano*. *Ano* bylo *ano*, *ne* bylo *ne* a její sliby byly míněny bezpodmínečně a navždy. Co měla smrt uchopit a strhnout? Tvář byla bez masky a bez příkras. Hledala nějaké místo vypjaté, a proto zeslabené shrbením či pokroucením. Nenalezla. Nebyla nezkušená a poznala, že útok je zbytečný a není co zbourat. Život už byl plně proměněn. Jejím úkolem tu bylo jen označit Bohem určený okamžik. Jako když dítě hopká přes švihadlo, tak lehce se Anežka přenesla přes hranici pozemského a věčného žití. Už dávno to pro ni nebyl vážný předěl. Sestry na strážích lásky u jejího lůžka se na okamžik rozestoupily a smrt vyšla. Odvedla své řemeslo, neodnášela si nic. Co bylo prožito, vzít nemohla, co bylo dávno rozdáno už tu nebylo. Nebylo tu nic, Anežka už skoro ani tělo neměla. Měla smrt uchvátit světlo? Anežčino světlo? To patří sestrám a českému království. Smrti – kde je tvůj osten?

Těmito příklady jsme vyčerpali výklad první části dnešního evangelia. Podívejme se na jeho druhou část a položme si otázku, jak je to s námi.

Kéž bychom byli jen jako malé děti, které si dají na hlavu ručník a myslí, že je nevidíme, protože přestanou vidět nás. Kéž by! Naše společnost nechce vidět smrt. Přitom je smrtí zcela ovládána. Naše požívačná společnost oddaně slouží smrti, protože sloužit životu je nám zatěžko. Pokrytci! Říkáte *Nejsme jako naši dědové a otcové, kteří zabíjeli z nenávisti ve válkách a věznicích. My jsme humanističtí a dbáme o politickou korektnost, aby se něco takového nemohlo dít*. Pokrytci! Zabíjíte z pohodlí a ze soucitu. Počaté dítě by vám komplikovalo plány. Proč by se starý člověk měl trápit? V politické korektnosti zavíráte oči před vlnou zla a ochranou míru chystáte nové Mnichovy, Únory a všechno, co pak přijde. Běda vám. Co odpovíte, až vám Boží soudce řekne *Chtěl jsem se narodit, zabránili jste mi, toužil jsem spatřit ještě jedno svítání, milosrdnou injekcí jste mi znemožnili procitnout*. Víím, co řeknete. Nic takového v evangeliu

není. Ani nejobratnější advokát, který dovedl pokroutit kdejaký zákon ve váš prospěch, vám nepomůže. Nezabiješ je vytesáno už na deskách Mojžíšových. Žádné průtahy, žádná odvolání ani do Brna, ani do Haagu, ani do Strasburku neodvrátí od vás Boží soud. A bude nám hůř než těm, o nichž jsme četli, protože ti se alespoň divili. My však z odporného zločinu děláme laskavou službu. Proč to děláme? Protože se panicky bojíme smrti. Říkáme smrti: „Jak hořká jsi.“ Úměrně tomu, jak sladký chceme život. „Smrti, jak těžká jsi.“ Tak, jak lehký chceme mít život. Vsadili jsme na požitek, moc, slávu, majetek. To všechno vám smrt vyrve. A proč k tomu nutně dochází? Protože život takto pojatý nedává smysl. Bylo by pro vás dobré, kdyby beze stopy zmizel. Jenže život nelze zničit, ani největším milovníkům smrti se to nepodaří. A tak ustrnete ve svém nesmyslu. Bude vás ohlodávat závist. Uvidíte zpívající anděly, ale slyšet budete cynický výsměch ďábla, budete cítit vůni hostiny, ale neokusíte ani sousto, protože jste na stůl života nepoložili žádný obětní dar.

Vypráví se, že sestra Anežka vícekrát poklekla před druhou sestrou a prosila, aby prominula, že jí pravdu neřekla laskavěji. I já vás o to prosím. Až se teď posílíme při obětní hostině Páně, vyjděme statečně do noci, která tísni celou Evropu, a pokusme se navracet lidem ztracený smysl života, povzbudit každého, kdo se statečně brání beznaději. Stopy Anežčiny ať vás vedou, její štedrá dlaň ať vás chrání.

P. Prof. PhDr. Petr Piřha, CSc.